

Komitean mietintö N:o 5 kaupungin terveyden- ja sairaanhoidon uudestijärjestämisestä.

Käsitellessään Komitean mietintöä N:o 4 (*Pain. asiakirj. N:o 61 vuodelta 1915*) on Kaupunginvaltuusto kokouksessaan marraskuun 30 päivänä viime vuotta päättänyt Komiteaan, lisäjäsenenä herra Charpentier, palauttaa mainitussa mietinnössä olevan ehdotuksen Helsingin kaupungin vastaisen sairaalaylihallituksen ohjesäännöksi eräiden, pääasiassa muodollisten muutosten tekemistä varten. Muiden mietinnössä N:o 4 olevain ehdotusten käsittely saisi jäädä siksi, kunnes edellä mainittu tarkastus oli toimitettu.

Mainittua päätöstä noudattaakseen on lisätty Komitea laatinut ehdotuksen uudestaan sillä tuloksella, mikä näkyy tähän mietintöön liittyvästä ohjesäännön luonnoksesta. Suuremman selväpiirteisyyden saavuttamiseksi on eräät säännökset ryhmitetty uudestaan, minkä ohessa ehdotukseen on pantu eräitä sairaanhoitoa koskevia yleisiä säännöksiä, joiden oikea paikka on katsottu olevan yleisessä ohjesäännössä eikä eri sairaalain erikoissäännöissä. Semmoisia säännöksiä on tarkastetun ehdotuksen 11—14 §:n kohdalla. Eräitä vähäisiä oikaisuja ja selventäviä lisäyksiä on niinkään tehty, mutta yleensä ainoastaan harvalukuisia asiallisia muutoksia. Sen sijaan että entisen ehdotuksen mukaan erikoinen sairaalahallitus asetettaisiin ainoastaan vakinaisia sairaaloita varten, tarkoittaa tämän oheisen ehdotuksen 2 §:n sanonta, että sellaisen hallituksen voi, kun tarpeelliseksi katsotaan, asettaa tilapäisiinkin sairaanhoitolaitoksiin. 3 §:än on pantu määräyksiä ylihallituksen jäsenten eroamisesta ja uusien jäsenten valitsemisesta, jotka säännökset, samalla kun turvaavat yhtäjaksoisuuden, tarjoovat Kaupunginvaltuustolle suurempaa toimintavapautta ylihallituksen jäsenten vaalissa. 6 §:n mukaan tulee ylihallituksen vuosittain ennen huhtikuun 1 päivää sekä Kaupunginvaltuustolle että Terveystoimikunnalle antaa kertomus toiminnastaan. Jonkin verran muutettuja määräyksiä on ehdotukseen pantu sairaalain lääkärin, sairaanhoitohenkilökunnan ja muiden virkamiesten ottamisesta ja erottamisesta ynnä virkavapauden ja kesäloman myöntämisestä heille (ks. 7 § viimeinen kappale, 10 § 5 kappale, 11 § 4 kappale sekä 12 § 7 kappale).

Kun komitean ehdotuksessa tarkoitettu sairaalahallinnon uudistus vaatii melko runsasta valmistusaikaa, näyttää suotavalta, että uusi järjestys määrätään astuvaksi voimaan jonkin määrätyn, ei 3 kuukautta lyhemmän ajan kuluttua vahvistamisesta sekä mikäli mahdollista ensi vuoden alusta. Tällä keinoin saisivat kaupunginviranomaiset tilaisuuden, sittenkun tieto päätöksen vahvistamisesta on

saapunut, ryhtyä kaikkiin uudistuksen toimeenpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin. Komitea sentähden esittää,

että Kaupunginvaltuusto alistaessaan tästä asiasta tekemänsä päätöksen läänin Kuvernöörille esittäisi, että asianomaiset säännökset määrättäisiin astuviksi voimaan jonkin, ei kolmea kuukautta lyhemmän määräajan kuluttua vahvistamisesta sekä mikäli mahdollista, tammikuun 1 päivästä 1917.

Lopuksi pyytää Komitea ilmoittaa, ettei sen jäsenillä, professoreilla Oskar Heikelillä ja Ossian Schaumanilla ole ollut tilaisuutta ottaa osaa esillä olevan asian käsittelyyn.

Helsingissä, helmikuun 10 päivänä 1916.

Richard Sievers.

**Axel Charpentier.
Gust. Rud. Idman.
Emil Schybergson.
Artur Tollet.**

**Arthur af Forselles.
J. J. Karvonen.
Onni Tarjanne.**

John Uggla.

*Ehdotus:***Helsingin kaupungin sairaalahallinnon ohjesääntö.****1 §.**

Helsingin kaupungin kaikkien sairaalain ylin johto ja hallinto on toimena ylihallituksella sairaalatarkastajan avustamana.

Helsingin kaupungin sairaalaylihallitus on välittömästi Kaupunginvaltuuston alainen.

Missä tapauksissa Terveystoimituslautakunta on oikeutettu käyttämään määräysvaltaa sairaanhoitoasioissa on terveydenhoitosäännössä sanottu.

2 §.

Sairaalain asiain lähintä hoitoa toimittavat eri sairaalain hallitukset. Kuitenkin saatakoon kaupungin perustamat tilapäiset sairaalat asettaa ylihallituksen välittömän silmäläpidon alaisiksi.

Kussakin sairaalassa, jolla on oma hallituksensa, on oleva johtaja, yksi tai useampia ylilääkärejä, tarpeellinen määrä alilääkäreitä ja assistentteja, toimitsija sekä muitakin virkamiehiä, sairaanhoitohenkilöjä ja palvelusväkeä, niinkuin sairaalan vuosirahasääntö osoittaa.

3 §.

Helsingin kaupungin sairaalaylihallitukseen kuuluu kahdeksan jäsentä, joista sairaalatarkastaja on itseoikeutettu ja yhden valitsee Terveystoimituslautakunta jäsenistään vuodeksi. Muut ylihallituksen jäsenet, joista kahden tulee olla kaupungin vakinaisten sairaalain johtajia, valitsee Kaupunginvaltuusto kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Ensimmäisellä kerralla valituista tulee kuitenkin kahden jäsenen ensimmäisen vuoden ja yhtä monen jäsenen toisen vuoden päättyessä erota arvalla.

Ylihallituksen jäsenistä valitsee Kaupunginvaltuusto puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan.

Ylihallituksen kokouksiin voidaan niinkään kutsua kaupungininsinööri sekä kaupungin sairaalain ylilääkäreitä ottamaan osaa keskusteluihin.

4 §.

Ylihallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta kerran kuukaudessa tai useammin, jos tarve vaatii.

Ylihallitus on päätösvaltainen vähintään viiden jäsenen ollessa saapuvilla. Ylihallituksen kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa.

5 §.

Ylihallituksen tehtävänä on:

pitää silmällä ja valvoa sairaalain hoitoa sekä katsoa, että siitä annettuja sääntöjä ja erikoismääräyksiä tarkoin noudatetaan;

sopivalla tavalla järjestää sairaalain taloudenhoito;

tehdä sopimukset lääkkeiden sekä sairaanhoito- ja muiden tarvikkeiden hankkimisesta sairaaloihin;

Kaupunginvaltuustolle ehdottaa niiden maksujen määrä, mitkä maksavien sairaiden on suoritettava sairaaloissa saamastaan hoidosta;

vahvistaa sairaalain ruokajärjestykset ja järjestysohjeet;

käsitellä sairaalain uutis-, lisä- ja muutosrakennustöitä sekä korjauksia koskevat asiat; samoin kuin

muutoin ryhtyä sopiviksi katsottuihin toimenpiteisiin kunnan sairaalahoidon kehittämiseksi ja edistämiseksi.

6 §.

Edelleen tulee ylihallituksen:

vuosittain laatia ja ennen lokakuun 1 päivää Rahatoimikamariin lähettää ehdotus kunnan sairaalain seuraavanvuotiseksi meno- ja tulosäännöksi sekä, kun korjauksia on harkittu sairaaloissa olevan tarpeen, erityinen budjettiehdotus, jossa mainitaan sitä tarkeitua varten tarpeelliset määrärahat;

ennen helmikuun 1 päivää vuosittain Rahatoimikamariin antaa edellisen vuoden tilit asianmukaisesti päätettyinä;

vuosittain ennen maaliskuun loppua sekä Kaupunginvaltuustolle että Terveystalokunnalle antaa kertomus toiminnastaan selontekoineen, joita sairaalatarkastaja on antanut sairaalain hallinnosta ja asianomaiset ylilääkärit sairaanhoidon toimittamisesta; sekä

asianomaisille valtion ja kunnan viranomaisille antaa ylihallituksen vaatimat lausunnot ja tiedot.

7 §.

Ylihallituksen asiana on lisäksi:

avonaisuuden ilmaantuessa julistaa sairaalatarkastajan ja ylilääkärin virat ylihallitukselta 30 päivän kuluessa haettaviksi sekä Kaupunginvaltuustolle antaa hakukirjat ynnä lausuntonsa viran täyttämisestä;

kun sairaalan johtaja on 11 §:ssä mainitulla tavalla Kaupunginvaltuuston valittava, antaa lausunto sellaisesta asiasta;

ottaa sairaalain vuosirahasäännöissä mainitut alilääkärit ja assistentit ynnä toimitsija sekä antaa heille ero;

valita eri sairaalahallitusten jäsenet;

myöntää enintään kolmen kuukauden virkavapaus edellä mainituille virkamiehille

ja määrätä heidän viransijaisensa sekä, kun virkavapautta on haettu pitemmäksi ajaksi, Kaupunginvaltuustolle lähettää hakukirjat oman lausuntonsa kera; samoin kuin sairaalan virkamiesten kesken jakaa heille Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan tuleva kesäloma.

8 §.

Sairaalatarkastajan, joka ei saa pitää eikä hoitaa muuta tointa eikä ottaa suorittaakseen työtä, joka on esteeksi hänen toiminnalleen kaupungin palveluksessa, valitsee Kaupunginvaltuusto varaten kuusikuukautisen molemminpuolisen irtisanomisen.

Hänen tehtävänä on:

olla ylihallituksen ja eri sairaalahallitusten jäsenenä;

esiteltäviksi valmistella sekä esitellä ylihallituksen käsiteltävät asiat;

hoitaa sihteerintehtävät sekä ylihallituksen että erityisten sairaalahallitusten kokouksissa;

laatia ylihallituksen vuosikertomus;

taajaan käymällä sairaaloissa tutustua niiden taloudenhoitoon, pitää sitä tarkoin silmällä ja eritoten katsoa, että suurinta säästäväisyyttä ja huolekkuutta noudatetaan taloudenhoidossa;

selvittää ja ylihallituksessa ehdottaa sopivia käytännöllisiä ja muita parannuksia sairaalain taloudelliseen käyttöön;

panna erikoista huomiota sairaalain tarvikkeiden yhteisostojen aikaansaamiseen sekä tuollaisten ostojen tapahduttua katsoa, että eri sairaalat saavat niille tulevan osansa tavaroista;

teettää vähäisiä korjaustöitä ja hankkia välittömästi tarpeellinen kalusto, ollen kuitenkin velvollinen tästä ylihallitukselle ilmoittamaan sen ensi kokouksessa;

toimittaa sairaalain taloudellista hallintoa ja käyttöä valaiseva yhtäjaksoinen tilasto;

ennen helmikuun 15 päivää ylihallitukselle antaa kertomus sairaalain taloushallinnosta edellisenä vuonna;

johtaa ja valvoo sairaalain toimitsijain työtä sekä siinä katsoa, että tilit hoidetaan tarkasti, samoin kuin vähintään kerran kuukaudessa katsastaa asianomaisen toimitsijan hallussa oleva kassa; sekä

muutoin noudattaa ylihallituksen hänen virkatoiminnastaan antamia erikoismääräyksiä.

9 §.

Sairalahallitukseen kuuluu sairaalan johtaja puheenjohtajana sekä sairaalatarkastaja ja yksi ylihallituksen muista jäsenistään vuodeksi kerrallaan valitsema kolmas jäsen. Ylilääkärin, joka ei ole johtaja, tulee käsiteltäessä hänen toimialaansa kuuluvia kysymyksiä ottaa osaa hallituksen keskusteluihin ja päätöksiin.

Sairalahallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta vähintään kerran kuukaudessa. Kokouksessa on pidettävä lyhyttä pöytäkirjaa.

10 §.

Sairaalahallituksen tehtävänä on:

hoitaa sairaalan kiinteätä ja irtainta omaisuutta ynnä sairaalaa varten osotettuja tai sinne kertyneitä varoja sekä tutkia ja päättää sairaalan puolesta suoritettavista maksuista;

laatia sairaalan budjettiehdotus sekä ennen syyskuun 15 päivää antaa se ylihallitukselle;

aikanansa ylihallitukseen lähettää sairaalan tilit;

ottaa amanuenssi ja ylihoitajatar, emäntä, ruuanpitäjä, koneenkäyttäjä ja näihin verrattavat henkilöt sekä myöntää heille virkaero, virkavapaus ja kesäloma;

ennen toukokuun 15 päivää antaa ylihallitukselle sairaalavirkamiesten kesälomaehdotus sekä ehdottaa heidän viransijaisensa;

antaa lausunnot ylihallituksen hallitukseen lähettämistä asioista; sekä

täyttää hallituksen asiana sairaalalle vahvistettujen erikoissääntöjen mukaan olevat muut tehtävät.

11 §.

Sairaalan johtaja, jona aina on ylilääkäri tahi, jos ylilääkärejä on useampia, se jonka kaupunginvaltuusto siksi on määrännyt, on velvollinen:

valvomaan, että järjestystä ja kuntoa sairaalassa ylläpidetään sekä virka- ja palvelusmiehet uutterasti ja huolellisesti täyttävät tehtävänsä;

panemaan täytäntöön kaikki hallituksen päätökset, joiden toimeenpano ei ole toisen henkilön asia;

ottamaan ja erottamaan sairaalan palvelushenkilöt sekä myöntämään heille palveluslomaa; sekä

kokousten väliaikoina, tarpeen vaatiessa, maksettavaksi hyväksymään vähäisiä rahamääriä, ollen kuitenkin velvollinen siitä hallituksen ensi kokouksessa ilmoittamaan.

12 §.

Ylilääkärin, jonka Kaupunginvaltuusto valitsee kuusikuukautisen molemminpuolisen irtisanomisajan varaten, tehtävänä on:

Kaupunginvaltuuston määräyksestä samalla olla sairaalan johtaja;

kutsusta saapua ylihallituksen kokouksiin;

itsenäisesti hoitaa sairaalan tai, jos osastoja on useampia, oman osastonsa sairaanhoitoa;

määrätä sairaiden ottamisesta sairaalaan ja sijoituksesta siellä sekä poistamisesta sairaalasta;

pitää sairaspäiväkirjaa, diarioita ja muita hoidettujen sairaiden luetteloa;

ottaa ja erottaa sairaanhoitohenkilökunta, ollen velvollinen tästä hallitukselle ilmoittamaan;

ennen maaliskuun 1 päivää ylihallitukselle antaa selonteko sairaanhoidon toimittamisesta sairaalassa edellisenä vuonna;

vastata konekaluvarastosta ja arkistosta; sekä

muutoin noudattaa niitä määräyksiä, joita ylilääkärin toiminnasta on sairaalan säännöissä tai joita sairaalahallitus hänelle antaa.

13 §.

Alilääkärin, assistentin ja amanuenssin tulee olla ylilääkärin apuna sekä sairaanhoidossa että kansliatyössä ja muutoinkin noudattaa mitä hallitus tai ylilääkäri heille määräävät.

14 §.

Toimitsija, joka asetetaan varaamalla kuusikuukautinen molemminpuolinen irtisanomisaika, hoitaa sairaalatarkastajan silmälläpidon alaisena sairaalan taloutta ja kassavaroja.

Eritoten tulee toimitsijan:

kantaa ja kuitata sairaalalle kertyvät tulot;

hallituksen tai sairaalanjohtajan määräyksestä toimittaa kaikki maksunsuoritukset;

pitää luetteloa sairaalan kalustosta; sekä

pitää täydellisiä tilejä sairaalan menoista ja tuloista, päättää ne kalenterivuositain sekä ennen tammikuun 15 päivää antaa ne sairaalahallitukselle.

15 §.

Lähempiä määräyksiä tässä edellä mainittujen virkamiesten toiminnasta samoin kuin sairaanhoitohenkilökunnankin tehtävistä on eri sairaalain säännöissä.

16 §.

Ylihallituksen puheenjohtaja saa vuotuisen palkkion sekä ylihallituksen ja erikoisten sairaalahallitusten jäsenet palkkiota kultakin kokoukselta Kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän. Sairaalatarkastaja, sairaalanjohtaja, ylilääkäri ja muut kaupungin sairaaloissa palvelevat lääkärit ja virkamiehet, sairaanhoitohenkilökunta sekä palveluskunta saavat vakinaista palkkausta vuosirahasäännön mukaan.

17 §.

Tämä ohjesääntö astuu voimaan — — — — —

Helsingissä, Sanomal.- ja Kirjap.-Osakeyhtiön kirjapaino, 1916.
